

IMPROVING QUALITY OF THE AUDIT WORK THAT AFFECTS OPERATIONAL EFFICIENCY OF JURISTIC COMPANIES IN BANGKOK

Pornjit JARASYATPIPOP¹, Wannaprapa INTAPOCH¹ and Pipatpong ARUNYAKANON^{1*}

1 Faculty of Business Administration, Thongsook College, Thailand; dd2.vv2@gmail.com
(Corresponding author)

ARTICLE HISTORY

Received: 16 February 2024

Revised: 8 March 2024

Published: 15 March 2024

ABSTRACT

This study was a qualitative research. The objectives of this study were: 1) to study the level of quality of the audit work of auditors in Bangkok 2) to study the operational efficiency of juristic companies in Bangkok and 3) to study the relationship between quality of the audit work and operational efficiency of juristic companies in Bangkok. The sample used in the research were 400 executives or company representatives who was responsible for accounting in juristic companies in Bangkok. Tools used to collect data in this study was questionnaires. The statistics used in this study were frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient analysis and multiple regression analysis.

The results showed that most of the respondents were female, aged 31-40 years, have bachelor's degree, average monthly income was 60,001 baht or more, using services from a small audit firm by changing the audit firms every 3-5 years. The overall opinion about the quality of audit work was at a high level. When classified by aspect, in order of average value from highest to lowest was the auditor's experience audit fees and the size of the audit firm as for the opinions about the overall performance of juristic companies in Bangkok was at a high level. When classified by aspect, in order of average value from highest to lowest was internal processes, finance, learning and development and customers.

The research hypothesis testing revealed that the quality of audit work had an effect on the overall performance of juristic companies in Bangkok. The auditor's experience had a significant positive effect on the overall performance of juristic companies in Bangkok at the 0.05 level and fees does not affect the performance of juristic companies in Bangkok as a whole.

Keywords: Quality of the Audit Work, Operational Efficiency, Bangkok

CITATION INFORMATION: Jarasyatpipop, P., Intapoch, W., & Arunyanon, P. (2024). Improving Quality of the Audit Work that Affects Operational Efficiency of Juristic Companies in Bangkok. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(3), 37

การพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร

พรจิตร จรัสญาติภิกขุ¹, วรณประภา อินทโกชน¹ และ ภิพัฒน์พงศ์ อรัญญิกานนท์^{1*}

1 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยทองสุข; dd2.vv2@gmail.com (ผู้ประพันธ์บทความ)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในกรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานครและ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพงานสอบบัญชีกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารหรือผู้แทนบริษัท ที่มีหน้าที่ดูแลบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน มีอายุ 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป ใช้บริการจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก โดยเปลี่ยนสำนักงานสอบบัญชี ทุกๆ 3-5 ปี ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชี ด้านค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และด้านขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และด้านลูกค้า

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีที่มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานครในภาพรวม

คำสำคัญ: คุณภาพงานสอบบัญชี, ประสิทธิภาพการดำเนินงาน, กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลการอ้างอิง: พรจิตร จรัสญาติภิกขุ, วรณประภา อินทโกชน และ ภิพัฒน์พงศ์ อรัญญิกานนท์. (2567). การพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(3), 37

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 มาตรา 11 วรรค 4 ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดทำงบการเงินและได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งในการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินนั้น ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 หมวด 5 มาตรา 37 ได้กำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ใดลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี รับรองเอกสารหรือแสดงความเห็นในฐานะผู้สอบบัญชี เว้นแต่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หากแต่ในการสอบบัญชีนั้นมิใช่วิธีการและขั้นตอนมากมายซึ่งต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความเป็นอิสระในการตรวจสอบ และการปฏิบัติงานตรวจสอบมักจะทำเป็นทีม เพื่อให้ทันต่อระยะเวลาและให้การสอบบัญชีมีประสิทธิภาพ ผลงานจึงเป็นที่ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือต่อผู้รับบริการ ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจึงจำเป็นต้องมีผู้ช่วยผู้สอบบัญชี เพื่อมอบหมายงานการตรวจสอบให้ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบบัญชีต่างๆ ของกิจการ เมื่อกล่าวถึงวิชาชีพสอบบัญชีแล้วถือเป็นอาชีพหนึ่งที่เป็นส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้พัฒนาไปในทางที่ดี ประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกันในการสอบบัญชีควรปฏิบัติโดยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความเป็นอิสระ (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2561) รวมทั้งมีการพิจารณาสถานการณ์แวดล้อมของลูกค้ายกย่องอย่างครบถ้วน ถูกต้องและเหมาะสม หากผู้สอบบัญชีทำงานบกพร่องไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่หรือละเลยต่อข้อผิดพลาดที่ตรวจพบ จะส่งผลกระทบต่องบการเงินที่ตรวจสอบมีข้อผิดพลาดและจะสื่อว่างานสอบบัญชี ซึ่งทำให้เกิดเป็นข้อผิดพลาดในรายงานทางการเงินนั้น สามารถนำมาใช้เป็นตัวบ่งชี้ในการวัดคุณภาพของงานสอบบัญชีได้ (นพพร ชูเปี้ยเต้ง, 2562)

การสอบบัญชีควรปฏิบัติโดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ ที่เรียกว่า “ผู้สอบบัญชี” ความต้องการเชิงเศรษฐกิจก่อให้เกิดวิชาชีพการสอบบัญชีขึ้นเพื่อช่วยลดความเสี่ยงของข้อมูลในงบการเงินที่ให้แก่การตัดสินใจ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการสอบบัญชีเพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินว่า งบการเงินนั้นได้จัดทำในส่วนสาระสำคัญเป็นไปตามกรอบแนวคิดสำหรับการจัดทำรายงานทางการเงินหรือไม่ การตรวจสอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชีมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องมือหลายๆ อย่าง เพื่อใช้ในการตรวจสอบเพื่อค้นหาข้อผิดพลาดและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการจัดทำงบการเงิน สิ่งสำคัญที่ช่วยให้การตรวจสอบบัญชีมีประสิทธิภาพได้นั้น คือ ผู้สอบบัญชีต้องมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ จึงจะทำให้คุณภาพงานสอบบัญชีที่แสดงออกมานั้นน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2557)

อย่างไรก็ตาม คุณภาพงานสอบบัญชีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญกับงบการเงินมากขึ้น เพราะผู้บริหารหรือนักลงทุนต้องการได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำพาธุรกิจไปสู่ความได้เปรียบและแสวงหาโอกาสทางธุรกิจในการแข่งขันให้แก่องค์กรอีกด้วย ทั้งนี้คุณภาพของงานสอบบัญชีนั้นจะทำให้เกิดการลดข้อบกพร่องในการทำหน้าที่เพื่อให้ผลลัพธ์จากการดำเนินงานไม่ส่งผลเสียต่อระบบธรรมาภิบาล เนื่องจากการขาดคุณภาพของผู้สอบบัญชีอาจทำให้เกิดการทำงานที่ผิดพลาดทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจซึ่งขัดต่อหลักจริยธรรม คุณธรรม และทำลายระบบธรรมาภิบาลที่ดีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ตามองค์ประกอบหลักหกประการของหลักธรรมาภิบาล (รัชฎาธิปไตย อุปถัมภ์ประชาคม, 2558) คุณภาพงานสอบบัญชีจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณธรรม ซึ่งความต้องการผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีความรู้ ความสามารถ รวมถึงคุณภาพงานสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นได้รับความสนใจจากผู้ใช้งบการเงินและบุคคลที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานสอบบัญชี เป็นผลงานการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงปริมาณของทรัพยากรที่ถูกใช้ไปเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุประสิทธิผลตามที่กำหนดไว้ การปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีจะต้องให้การรับรองงบการเงินอย่างมีเหตุผล

โดยปราศจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริต รวมถึงการลดงบประมาณของชั่วโมงการทำงาน อาจลดต้นทุนการสอบบัญชี และปรับปรุงประสิทธิภาพการสอบบัญชี โดยการกำจัดช่องว่างการสอบบัญชีที่เกินจำเป็น นอกจากนี้ การรายงานการสอบบัญชีที่มีคุณภาพเป็นการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่อยู่ในระดับที่ดีเลิศ ซึ่งคุณภาพ ก็คือ ความดีหรือดีเลิศของสิ่งที่เป็นผลิตภัณฑ์หรือการบริการ จุดประสงค์ของการรายงานทางการสอบบัญชี เพื่อสื่อสารผลลัพธ์ของการตรวจสอบงบการเงินของผู้สอบบัญชี แม้ว่าคุณภาพของการรายงานการสอบบัญชี จะถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไป รวมถึงขอบเขตของงานการสอบบัญชี จะปกป้องผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติตามขั้นตอนการสอบบัญชีที่ถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี แต่การรายงานทางการสอบบัญชีคือผลลัพธ์ของการสังเกตการณ์เพื่อประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียภายนอกซึ่งจะมีส่วนประเมินผลว่าการรายงานการสอบบัญชีมีประสิทธิภาพหรือไม่

ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะที่ปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี จึงมีความสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนั้นจะเป็นแนวทางให้ผู้สอบบัญชีนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีอื่นจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานการสอบบัญชีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในกรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพงานสอบบัญชีกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้แนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ผู้ศึกษาทบทวนเอกสาร หนังสือวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสื่อออนไลน์เพื่อศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีและประสิทธิภาพการดำเนินงานของสำนักบัญชี

- 2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารหรือผู้แทนบริษัทละ 1 คน ที่มีหน้าที่ดูแลบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 289,819 บริษัท

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารหรือผู้แทนบริษัท ที่มีหน้าที่ดูแลบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน (Yamane, 1973)

- 3) ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2) สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

- 5) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามของ อรุมา แก้วสิทธิ์ (2561) และ สิริยาภา ยวงมณี (2558) ประกอบกับการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยกำหนดแบบสอบถามไว้เป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชี ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี ซึ่งมีลักษณะเป็น

แบบสอบถามปลายปิด ประกอบด้วย ด้านขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ด้านค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี และด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด ประกอบด้วยด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายในและด้านการเรียนรู้และการพัฒนา โดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือกแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale)

สรุปผลการศึกษา

- 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป ใช้บริการจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก โดยเปลี่ยนสำนักงานสอบบัญชีทุกๆ 3-5 ปี
- 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น ลำดับแรก คือ ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี รองลงมาคือ ด้านค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และลำดับสุดท้าย คือ ด้านขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ตามลำดับ
- 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น ลำดับแรก คือ ด้านกระบวนการภายใน รองลงมาคือ ด้านการเงิน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และลำดับสุดท้าย คือ ด้านลูกค้า ตามลำดับ
- 4) การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาสมมติฐานเป็นรายข้อ สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้
 - 4.1) คุณภาพงานสอบบัญชีมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านการเงิน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านการเงิน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนขนาดสำนักงาน ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านการเงิน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05
 - 4.2) คุณภาพงานสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านลูกค้า ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านลูกค้า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านลูกค้า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
 - 4.3) คุณภาพงานสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการภายใน ขนาดของสำนักงานและด้านค่าธรรมเนียมสอบบัญชีมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการภายใน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการภายใน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
 - 4.4) คุณภาพงานสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ขนาดของสำนักงานและประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ

0.05 และค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลใน กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การศึกษา เรื่อง การพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี ด้านค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และด้านขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบัน ผู้สอบบัญชีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคล รวมถึงผู้บริหารจะต้องได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ วางแผน และควบคุมการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น สามารถนำพารุทกิจไปสู่ความได้เปรียบ และแสวงหาโอกาสทางธุรกิจได้ดีกว่า ดังนั้น คุณภาพงานสอบบัญชีจึงมีความสำคัญกับการเงินมากขึ้น เพราะหากกิจการไม่มีคุณภาพงานสอบบัญชีที่ดีอาจส่งผลกระทบต่อบริษัทได้ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพจะส่งผลให้กิจการมีโอกาสอยู่รอดได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฌูดีนิชา พู่เพียงสมบัติ (2559) กล่าวว่า คุณภาพของรายงานผู้สอบบัญชีซึ่งผู้สอบได้ลงความเห็นไว้ในงบการเงิน อย่างมีนัยสำคัญ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงิน และคุณภาพงานสอบบัญชี สามารถแบ่งเป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพสอบบัญชีเป็น 2 ประเภท คือ วัดทางตรง และวัดทางอ้อม การวัดคุณภาพงานสอบบัญชี คือ การรายงานการเงินที่เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดไว้ รวมถึงการควบคุมคุณภาพการรายงานทางการเงิน เป็นต้น สำหรับเครื่องมือวัดทางอ้อม คือ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี และเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงประโยชน์เศรษฐกิจในอนาคต ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีต้องมีการประสบการณ์ที่ดี มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงแก้ไขงานให้ดียิ่งขึ้น การทำงานดำเนินไปในทิศทางเดียวกันจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงสามารถสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโดยรวมอยู่ในระดับมากได้แก่ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และประสบการณ์สอบบัญชี จะทำให้การสอบบัญชีมีคุณภาพและเป็นที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา แก้วสิทธิ์ (2561) ที่ได้ศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ขนาดของสำนักงาน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับมากเช่นกัน

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และด้านลูกค้า ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวัดผลการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นเฉพาะการวัดผลด้านการเงิน โดยใช้เครื่องมือทางบัญชีและการบริหารการเงินเป็นหลัก คือ ยึดตัวเลขกำไรขาดทุน หรืออัตราส่วนทางการเงินเพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้บริหารและองค์กรมุ่งเน้นที่ผลการดำเนินงานในระยะสั้นมากกว่า การเสริมสร้างความสามารถทางการแข่งขันในระยะยาว สอดคล้องกับแนวคิดของ จูดีพร วรฤทธิ์ (2550) กล่าวว่า การวัดผลการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่กิจการใช้ในการวัดผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลาที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร ซึ่งในอดีตกิจการใช้การวัดผลการปฏิบัติงานดังกล่าวในรูปของผลการดำเนินงานทางการเงินเท่านั้น ทำให้ผลการดำเนินงานไม่สะท้อนสภาพความเป็นจริงของกิจการและเป็นการวัดผลการดำเนินการระยะสั้น เนื่องจากการใช้ผลการดำเนินงานทางการเงินเพียงอย่างเดียว กิจการไม่สามารถทราบได้ว่าลูกค้ามีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด กิจการมีการเรียนรู้และพัฒนาอย่างไรและกระบวนการภายในองค์กรมีการพัฒนาหรือไม่ ผู้บริหารของธุรกิจที่ประสบความสำเร็จไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานทางการเงินหรือผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงินเพียงอย่างเดียว

อย่างหนึ่ง แต่จะขึ้นอยู่กับทั้งผลการดำเนินงานทางการเงินและที่ไม่ใช่การเงิน ผลการดำเนินงานทางการเงิน ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดันย เทียนพุม (2544) กล่าวว่า ระบบการวัดผลสำเร็จของธุรกิจแบบดั้งเดิมมุ่งเน้นการวัดด้านการเงินเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันไม่สามารถมุ่งเน้นด้านในอดีต เนื่องจากไม่ครอบคลุมด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา เริ่มมามีบทบาทกับการวัดผลสำเร็จของธุรกิจมากยิ่งขึ้นในยุคเทคโนโลยี

3) การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณา แก้วสิทธิ์ (2561) ได้ศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยภาพรวม พบว่า ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้งาน

- 1) ผู้สอบบัญชีควรมีความรู้ด้านคุณภาพและประสิทธิภาพงานสอบบัญชี เพื่อนำความรู้มาพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และช่วยลดข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้
- 2) ผู้สอบบัญชีบริษัทควรให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง และได้รับความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบและสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาคุณภาพในอนาคต
- 2) ควรเปลี่ยนกลุ่มประชากร และวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้รายละเอียดเฉพาะกลุ่มธุรกิจ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ตรงกับความต้องการของธุรกิจนั้นๆ
- 3) ควรศึกษาผลกระทบหรือปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีต่อผลการดำเนินงาน เช่น แนวโน้มโดยรวมสภาพแวดล้อมทางธุรกิจทั้งภายในและภายนอกองค์กร เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ฐานิตย์ เกสร. (2551). ผลกระทบของการทำงานเป็นทีมและการบริหารความขัดแย้งที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตติพร วรฤทธิ์. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐริดา จินมอญ. (2559). ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่, 9(2), 101-114.
- ณัฐนิชา พู่เฟื่องสมบัติ. (2559). คุณภาพงานสอบบัญชีและการตกแต่งกำไร. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- दनัย เทียนพุ่ม. (2544). *ดัชนีวัดผลสำเร็จธุรกิจ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นาโกต้า.
- ดารณี เอื้อชนะจิต. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย*. รายงานผลการวิจัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2526). *พฤติกรรมบุคคลในองค์การ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นพพร ชูเปียเตง. (2562). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี*. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 14(3), 285-293.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ. (2557). *การสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น*. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็นเพรส.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลพร ศรีจันเพชร. (2561). *การสอบบัญชี*. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็นเพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญหนา จิमानัง และ ฤดี แสงเดือนฉาย. (2551). *การประเมินประสิทธิภาพการสอนของพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษาเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 9*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปพฤกษ์ อุตสาหะวานิชกิจ. (2547). *การแข่งขันในผลิตภัณฑ์และการบริการในตลาดโลก*. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- มณฑิรา กิจสัมพันธ์วงศ์. (2550). *ผลกระทบของเทคนิคการสอบบัญชีและมรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชี*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มณีนรัตน์ สกุลศิริจิตร. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างการตลาดแบบองค์รวมกับความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2546). *พื้นฐานการวิจัย ฉบับปรับปรุงใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ยุวณู กลาดิ. (2548). *การปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจประเมินตามมาตรฐาน ISO/IEC 17021:2006*. ศึกษากรณี: สำนักงานรับรองระบบคุณภาพวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองระบบคุณภาพวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยพระบรมราชูปถัมภ์.
- รัชณี บินยาเซ็น. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 5(1), 209-217.
- รัชฎาธิปไตย อุปถัมภ์ประชา. (2558). *ความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต, 3(1), 69-79.
- เรืองอุไร ช่วยชู. (2540). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของหมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนาสังคม), บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วฤตดา พิพัฒน์กุล. (2562). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2531). *การบริหารครบวงจร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมสพับลิชชิ่ง จำกัด.
- ศรินันท์ พินิจพรชัย. (2554). *การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีของบริษัทมหาชนได้ทำการศึกษาริษัทมหาชนจำกัด*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์. (2551). *มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1*. สืบค้นจาก www.fap.or.th.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2555). *มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 เรื่อง การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน*. สืบค้นจาก www.fap.or.th.

- สิริยาภา ยวงมณี. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีไทย. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี (บัณฑิตศึกษา) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สุนิษา ธงจันทร์. (2552). ผลกระทบของคุณลักษณะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุเนตร ธงยศ. (2549). ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางนวัตกรรมและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่มีต่อความสำเร็จขององค์กรของบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพงษ์ พรอุปถัมภ์. (2545). การสอบบัญชี. กรุงเทพฯ: ธรรมนิติ เพรส.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2545). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรอุมา แก้วสิทธิ์. (2561). คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Burtescu, C., & Grigore, G. H. E. (2011). Sampling in audit and professional reasoning. *Facultatea De Management Agricol*, 13(3), 165-172.
- DeAngelo, L. E. (1981). Auditor size and audit quality. *Journal of Accounting and Economics*, 3(3), 183-199.
- Lifschutz, S., Jacobi, A., & Feldshtein, S. (2010). Corporate governance characteristics and external audit fees: A Study of large public companies in Israel. *International Journal of business and management*, 5(3), 109.
- Lin, Z. J., Tang, Q., & Xiao, J. (2003). An experimental study of users' responses to qualified audit reports in China. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 12(1), 1-22.
- Maingot, M., & Quon, T. K. (2009). Sampling practices of internal auditors at corporations on the Standard & Poor's Toronto Stock Exchange composite index. *Accounting Perspectives*, 8(3), 215-234.
- Moroney, R. (2007). Does industry expertise improve the efficiency of audit judgment?. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 26(2), 69-94.
- Petersen, E., & Plowman, E. G. (1953). *Business Organization and Management*. 3d ed. Illinois: Irwin.
- Herbert, S. A. (1960). *Administrative Behavior*. New York: Macmillan.
- Simunic, D. A. (1980). The pricing of audit services: Theory and evidence. *Journal of Accounting Research*, 18(1), 161-190.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row Publications.
- Velayutham, S. (2003). The accounting profession's code of ethics: is it a code of ethics or a code of quality assurance?. *Critical Perspectives on accounting*, 14(4), 483-503.
- Watkins, A. L., Hillison, W., & Morecroft, S. E. (2004). Audit quality: A synthesis of theory and empirical evidence. *Journal of Accounting Literature*, 23, 153-193.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2024 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).